

Sygn. akt IV U 1132/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2014r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSR del. Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 kwietnia 2014r. w S.

odwołania Z. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 29 sierpnia 2013 r. Nr (...)

w sprawie Z. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że ubezpieczonej Z. P. przysługuje prawo do emerytury od dnia 07 lipca 2013r.

Sygn. akt: IV U 1132/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 sierpnia 2013 r. znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił Z. P. prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczona nie udowodniła, iż do dnia 1 stycznia 1999r. ma wymagany staż ubezpieczeniowy 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Organ rentowy przyjął za udowodnione przez ubezpieczoną na datę 01.01.1999 r. okresy nieskładkowe: 2 lata, 10 miesięcy i 10 dni, okresy składkowe: 15 lat, 3 miesiące i 14 dni tj. łącznie 18 lat, 1 miesiąc i 24 dni, w tym staż pracy w warunkach szczególnych 15 lat, 3 miesiące i 14 dni. Organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonej do stażu pracy okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, wskazując iż praca w gospodarstwie i jednocześnie kontynuowanie nauki w szkole średniej wyklucza przyjęcie, że ubezpieczona wykonywała pracę w gospodarstwie rolnym rodziców stale i w wymiarze znaczącym dla funkcjonowania tego gospodarstwa.

Odwołanie od w/w decyzji złożyła Z. P. wnosząc o jej zmianę i ustalenie jej prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania wskazała, że organ rentowy nie zasadnie nie uznał jej 6-letniego okresu pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym rodziców. Ubezpieczona wskazała, że w 1974 r. rozpoczęła naukę w (...) Szkole Rolniczej w

O. tj. w miejscu swojego zamieszkania. Stan zdrowia ojca ubezpieczonej u którego rozpoznano poważną chorobę serca znacznie ograniczył zakres jego obowiązków w gospodarstwie rolnym i naruszył przepis art. 10 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i i uniemożliwił mu pracę zawodową w (...) w S.. Powyższa sytuacja spowodowała zwiększenie obowiązków Z. P. w pracach gospodarskich, co spowodowało znaczną absencję w szkole, a w dalszej perspektywie przerwanie nauki i ukończenie jedynie pierwszej klasy szkoły zawodowej. Od tego czasu ubezpieczona stale pomagała rodzicom we wszystkich pracach w gospodarstwie rolnym, jej wymiar pracy przekraczał 7 godzin pracy dziennie przez siedem dni w tygodniu (odwołanie k.2-4).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.5-6).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona **Z. P.** ur. (...), w dniu (...)r. ukończyła 55-ty rok życia. W dniu 16 lipca 2013 r. wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury. Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczona udowodniła staż ubezpieczeniowy w wymiarze 18 lat, 1 miesiąc i 24 dni, z czego okresy składkowe wynoszą 15 lat, 3 miesiące i 14 dni, a okresy nieskładkowe 2 lata, 10 miesięcy i 10 dni. Ponadto organ rentowy uznał ubezpieczonej staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 15 lat, 3 miesięcy i 14 dni. Organ rentowy nie zaliczył do stażu pracy ubezpieczonej okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców tj. od (...)r. do (...)r. z uwagi na to, że praca w gospodarstwie i jednocześnie pobieranie nauki w szkole średniej wyklucza, iż ubezpieczona wykonywała pracę w gospodarstwie rolnym rodziców stale i w wymiarze znaczącym dla funkcjonowania tego gospodarstwa. Z uwagi na brak wymaganych ustawą 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych decyzją z 29 sierpnia 2013 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej przyznania emerytury (decyzja z 29.08.2013 r. k.39 akt emerytalnych).

Z. P. z domu K. zamieszkiwała w miejscowości (...) gm. W. od urodzenia do (...)r. razem ze swoimi rodzicami S. i Z. małż. K., którzy prowadzili w tej miejscowości gospodarstwo rolne o powierzchni 4,35 ha (zaświadczenia z U. G. w W. k. 7-8 akt organu rentowego).

Z. P. od 1 września 1973 r. rozpoczęła naukę w (...) szkole Rolniczej w O. i uzyskała świadectwo 20 czerwca 1974 r. z promocją do drugiej klasy (świadectwo szkolne k.4), jednakże nie kontynuowała dalej nauki. Po skończeniu pierwszej klasy szkoły zawodowej po wakacjach ubezpieczona nie wróciła do szkoły tylko zajęła się pracą w gospodarstwie rolnym rodziców, z uwagi na stan zdrowia ojca, u którego rozpoznano chorobę serca. Ubezpieczona wykonywała wszystkie prace rolnicze zarówno w polu jak i w obejściu przy zwierzętach. Pracowała przy obrządki rannym i wieczornym, musiała nanosić ziemniaków do uparowania, a następnie je uparować dla zwierząt, kroila rzepę dla krów, nosiła wodę dla zwierząt z oddalonej od gospodarstwa studni, z uwagi na to, że w ich studni nie było wody, doila krowy, nosiła mleko do mleczarni. Na polu rozrzucala obornik, sadziła ziemniaki, pielila ziemniaki, pracowała przy żniwach, sianokosach, przy zbieraniu ziemniaków. W okresie od wiosny do jesieni ubezpieczona w gospodarstwie rodziców pracowała od rana do wieczora, a zimą jej praca przekraczała cztery godzinny dziennie (zeznania świadków: H. G. k.20v-21, B. R. k.21, K. K. k. 21-21v, M. K. k.21v, zeznania ubezpieczonej k.22). Ubezpieczona ma dwie starsze siostry i brata, którzy w tym czasie co ubezpieczona pomagała rodzicom pracując w ich gospodarstwie pracowali już zawodowo, i młodszą 6 letnią siostrę (zeznania B. R. k.21, zeznania ubezpieczonej k.22-22v). Ubezpieczona pracowała w gospodarstwie rodziców stale do 15 września 1980 r. kiedy to rozpoczęła pracę zawodową.

Ubezpieczona nie przystąpiła do otwartego funduszu emerytalnego pozostaje nadal w stosunku pracy w (...) R. D. (okoliczności niesporna, oświadczenia zawarte we wniosku o emeryturę -k.1v -2 akt emerytalnych ubezpieczonego).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej Z. P. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy ,tj. w dniu 1 stycznia 1999r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z §4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 20 lat kobieta), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z §2 ust.1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało zbadania, czy ubezpieczona spełnia przesłankę wymaganego okresu 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Poza sporem pozostawało bowiem, że ubezpieczona osiągnęła wymagany ustawą wiek oraz spełniła przesłankę 15 –letniego stażu pracy w warunkach szczególnych, nie jest też członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

W przedmiotowej sprawie ubezpieczonej Z. P. brakuje do 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych 1 roku 10 miesięcy i 6 dni i co do zasady o taki okres może być uzupełniony okres ubezpieczenia o okres pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia a przed 1 stycznia 1983 r. Zgodnie z wytycznymi doktryny i orzecznictwa, aby można było zaliczyć okres pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia traktując je jako okresy składkowe ubezpieczony musi wykazać, iż pracował w gospodarstwie rolnym rodziców co najmniej 4 godziny dziennie. W przedmiotowej sprawie zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci zeznań świadków: H. G. (k.20v-21), B. R. (k.21), K. K. (k. 21-21v), M. K. (k.21v), zeznań ubezpieczonej (k.22-22v) wykazał w sposób nie budzący żadnych wątpliwości, iż ubezpieczona w okresie od (...)r. (data ukończenia 16 roku życia) do (...)r. (data podjęcia pracy zawodowej) pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców w wymiarze przekraczającym znacznie cztery godziny dziennie w okresie w całym wymienionym okresie. Wymienieni świadkowie zeznali, iż ubezpieczona wykonywała wszystkie prace w gospodarstwie rolnym rodziców zarówno polowe jak i przy inwentarzu żywym. Ubezpieczona po ukończeniu 16 roku życia nie kontynuowała edukacji w (...) Szkole Rolniczej w O., swoją naukę zakończyła na skończeniu pierwszej klasy w wymienionej szkole. Każdego dnia wykonywała prace w gospodarstwie rolnym rana do wieczora. Pomagała przy przygotowaniu posiłków dla zwierząt (tj. przy krojeniu rzepy w kosze dla krów, przy przebieraniu i noszeniu ziemniaków do parowania dla zwierząt inwentarskich, przy dojeniu krów, noszeniu mleka do mleczarni, noszeniu wody ze studni oddalonej od siedliska o ok. 400 m, rznięciu sieczki) oraz przy wszystkich pracach polowych (tj. przy rozkładaniu obornika na polu, sadzeniu ziemniaków, pieleniu ziemniaków, sianokosach, żniwach, wykopkach).

Sąd obdarzył wiarygodnością dowód z zeznań wymienionych świadków oraz dowód z zeznań ubezpieczonej. Wymienione dowody są spójne, logiczne i korespondują ze sobą. Mając na uwadze realia pracy w gospodarstwie rolnym w tamtym czasie, kiedy to wszystkie prace wykonywane były ręcznie, a rolnicy dysponowali jedynie sprzętem konnym do pracy w gospodarstwie angażowane były całe rodziny w tym dzieci, które pracowały jak dorośli przy wszystkich pracach polowych i przydomowych. Należy mieć również na uwadze, że ze względu na brak mechanizacji prace rolnicze były wykonywane znacznie dłużej niż obecnie, szczególnie w okresie letnim praca była od rana do wieczora. W ocenie Sądu zatem zebrany w sprawie materiał dowodowy daje podstawy do zaliczenia ubezpieczonej okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w wymiarze od 07.07.1974 r. do 14.09.1980 r. tj. 6 lat, 2 miesiące i 7 dni, czyli znacznie więcej niż to jest niezbędne dla udowodnienia przez ubezpieczoną przesłanki „ogólnego stażu ubezpieczenia” 20 lat. Ubezpieczonej brakuje bowiem jedynie okresu 1 roku, 10 miesięcy i 6 dni.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd uznał, że odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie i dlatego na podstawie art.477¹⁴ §2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że ubezpieczonej Z. P. przysługuje prawo do emerytury od (...), tj. od osiągnięcia przez ubezpieczoną 55 roku życia.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w wyroku.